

Психологічні методи в діяльності музиканта-педагога

Сучасна музична педагогіка успадкувала і творчо розвиває усталені традиції, фундаментальні основи вітчизняної педагогічної науки. Сьогодення вносить свої корективи і висуває нові вимоги як до методів викладання, так і до процесу підготовки кадрів. Актуальна проблема - поглиблення педагогічної спрямованості музично-освітнього процесу та чітке формулювання знань, умінь і навичок, якими повинен володіти музикант-педагог в наші дні. Чи достатньо йому добре володіти технікою гри на музичному інструменті, володіти виконавською майстерністю?

Вважаємо доцільним звернутися до проблеми педагогічної творчості. Творча діяльність музиканта-педагога залежить, з однієї сторони, від педагогічної складової його особистості, а, з іншої – від його професійних знань, володіння музично-педагогічною технікою. Найважливіше завдання, яке постає перед кожним педагогом – пошук найбільш результативних шляхів виховання та навчання кожного окремого учня.

Зрозуміло, що пошук індивідуальних прийомів навчання повинен опиратися на розуміння загальних закономірностей формування та удосконалення музичних здібностей, розвитку виконавської техніки, виховання художнього мислення. Точна діагностика здібностей, оцінка можливостей учня, різноманітність методів впливу на нього – все це визначає стратегію і тактику діяльності викладача, логіку навчального процесу. Завдання педагога – не лише передати учням певну суму знань, розвинути необхідні вміння та навички, але й створити умови для широкого універсального розвитку молодого музиканта.

Особливість педагогіки сьогодення – її гуманістична спрямованість, посилення комунікативного начала, «діалогічність». Розширюється і спектр прийомів педагогічного впливу. Саме знання методики дозволяє педагогу

виховувати у дітей розуміння музики та інтерес до музичного мистецтва, формування погляди на його суть та роль в житті суспільства.

У вирішенні своїх проблем музична методика опирається на психологію. Адже вивчення розвитку музичного сприйняття, творчих, музичних здібностей неможливе без знання закономірностей психіки дитини, її проявів та розвитку; без розуміння, що таке музичні здібності та діяльність людини. У тісному зв'язку з психологією методика вирішує питання доступності учням того чи іншого матеріалу, його об'єму, а також ефективності методів, що використовуються.

Музичне виховання – унікальний засіб формування єдності емоційної та інтелектуальної сфер психіки дитини, єдності афекту та інтелекту, оскільки воно має значний вплив не лише на емоційний, а й на пізнавальний розвиток дитини. Тому музикантам – педагогам необхідно вивчати хоча б елементарні основи сучасної психології, знання яких допоможе розібратися в психічних особливостях поведінки учня при зустрічі з різними індивідуальними психологічними та фізіологічними якостями, що вимагає гнучкого пристосування методів навчання та виховання до особливостей нервової діяльності конкретної особистості.

Педагогу важливо досконало оволодіти трьома основними методами, за допомогою яких психологія вивчає риси та особливості діяльності особистості.

Перший метод – спостереження, коли увага зосереджується не на суб'єктивних переживаннях особистості, а на аналізі її конкретних дій. Визначивши психологічну сутність учня, педагог зуміє знайти найбільш сприятливі шляхи впливу на нього.

Другий метод, що тісно пов'язаний зі спостереженням, бесіда. Продумана бесіда дозволяє зібрати необхідну інформацію, з'ясувати правильність чи помилковість висновків, які отримали шляхом спостереження, визначити перспективу розвитку учня, допомагає налагодити тісніший контакт між учнем і педагогом. Дієвість цього методу пояснюється надзвичайною силою слова.

Третій метод, надзвичайно суттєвий в педагогічній діяльності – експеримент, передбачає активний вплив на явища, які виявилися в процесі спостереження і уточнилися в процесі бесіди. Експеримент дає можливість пояснити психічні явища, що вивчаються, а не лише констатувати їх якісні особливості.

Отже, знання і використання музикантом-педагогом зазначених методів дозволить, за словами Золтана Кодая, вкласти в руки дітей той ключик, за допомогою якого вони зможуть потрапити в чарівний сад музики, щоб збагатити сенс усього їхнього життя.

Література

1. Абдуллин Э.Б. Методика музыкального образования. М. : Музыка.2006. 336 с.
2. Алиев Ю. Б. Настольная книга школьного учителя-музыканта. М. 2000
3. Бочкарев Л. Л. Психология музыкальной деятельности. М.1997. 350с.
4. Крюкова В. В. Музыкальная педагогика. Ростов-н/Д: «Феникс», 2002. 288с.

Анастасія Портянко

Творчість П. Майбороди: історичний аспект

Платон Майборода – композитор та музично-громадський діяч, видатна особистість для української культури ХХ століття. Він один з перших композиторів, якого нагородили Шевченківською премією. Платон Майборода знайшов своє високе призначення саме у жанрі пісні, хоча йому дуже подобалась симфонічна музику, яку він ще з дитинства з захопленням слухав по радіо. Однак життя Платона Майбороди було сповнене різними подіями (в тому